

Un centenar de professors, contra la proposta de Ramon Lapiedra

Universitat trencada

Les reformes en els estatuts de l'Institut de Filologia Valenciana que eliminen la paraula "català" per a anomenar la llengua han estat acceptades pels departaments de català de les universitats valencianes, mentre professors, partits polítics i entitats culturals estan en contra.

La polèmica pels canvis en els estatuts de l'Institut de Filologia Valenciana (IFV) continua. Com ja va publicar EL TEMPS, aquests estatuts, inicialment aprovats per la junta de govern de la Universitat de València, esperaven la decisió de la Generalitat valenciana que havia d'aprovar-los. Enmig d'aquest procés, la Direcció General de Política Lingüística, que dirigeix Jesús Huguet, va iniciar els contactes amb el Departament de Català de la Universitat per tal que aquest s'avinguera a fer algunes modificacions en el redactat dels estatuts. Aquests canvis anaven encaminats a suprimir la paraula "català" com a nom de la llengua. En cas que foren ac-

ceptats, l'Institut seria reconegut com l'únic estament universitari amb competència en temes de normativa lingüística.

Des que EL TEMPS va fer pública la intenció de modificar aquests estatuts, van sorgir nombroses opinions en contra expressades per professors i gramàtics, com Enric Valor o Germà Colon, escriptors, com Josep Piera o Joan Francesc Mira, i personalitats com Enric Solà o Vicent Ventura. Aquestes reaccions han provocat canvis en les modificacions proposades de la càtedra de Filologia Catalana de la Facultat de Filologia. Si en un primer moment, el punt 2.1. que ara diu: "el camp d'estudi de l'Institut de Filologia Va-

lenciana abraçarà, de manera general, la llengua i literatura catalanes i, particularment, les varietats pròpies dels valencians" havia de quedar com: "L'objectiu bàsic de l'Institut de Filologia Valenciana és l'estudi del valencià, del diasistema lingüístic en el qual s'inclou i de la seua literatura"; l'última proposta és una mica diferent i concreta que aquest diasistema és el "català-valencià-balear".

Però aquesta nova fórmula, més concreta que l'anterior però molt menys que l'original, tampoc ha acontentat aquells que veuen en perill la unitat lingüística del català si els estaments universitaris renuncien també, com han fet l'Estatut d'Auto-

Professors de català, membres de la direcció general de Política Lingüística i el rector Lapiedra durant la reunió amb els membres del IEC.

nomia i la Generalitat valenciana, a anomenar a la llengua catalana pel seu nom. La setmana passada el rector de la Universitat de València, Ramon Lapiedra presidia una reunió dels departaments de català de les tres universitats valencianes, València, Alacant i Jaume I de Castelló, amb membres de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Hi assistiren Antoni Badià i Margarit, president de la secció filològica, Joaquim Rafel, secretari general, i Emili Giralt, president. L'objectiu era explicar-los les propostes de modificació per tal que el IEC hi donara suport, un suport que encara no ha arribat. Era la primera volta que el rectorat i els departaments de català, de manera pública, mostraven estar d'acord amb la maniobra propiciada per la Conselleria i ser, conseqüentment, partidaris de suprimir les referències directes a la unitat del català d'una instància universitària com és l'IFV. A la vesprada, els representants del IEC es reuniren amb alguns professors, com

Ramon Lapiedra ha donat suport als canvis dels estatuts d'IFV.

VICENT A. JIMÉNEZ

Vicent Rosselló, catedràtic de Geografia, Marc Baldó, degà de la facultat de Geografia i Història, o Maria Conca, professora de català en l'Escola de Magisteri, contraris a les modificacions, que també volien fer arribar a l'IEC el seu parer.

La nota de premsa distribuïda per la Universitat després de la reunió insistia que els departaments, els membres del IEC de la Universitat de València i del mateix Institut de Filologia Valenciana estaven d'acord unànimement en el procés d'elaboració del nou reglament de l'Institut. EL TEMPS, però, ja va publicar l'opinió de l'escriptor i gramàtic Enric valor, membre de l'IFV que no acceptava aquests canvis. A més, Vicent Rosselló, membre del IEC, manifestava a EL TEMPS: "A mi no m'han consultat. Jo encara no tinc cap comunicació oficial sobre aquest tema, únicament en tinc notícia de manera indirecta. Si es confirma que els canvis proposats són els que m'han arribat per la premsa i per altres companys, no em semblen acceptables de cap manera."

Per altra banda, més de cent professors ja havien signat una nota adreçada al rector en la qual manifestaven la seua disconformitat amb els canvis previstos. Lluny, doncs, d'existir un clima d'acceptació cor-

dial de les propostes de la Conselleria, la guerra al si de la Universitat de València sembla inevitable. Però el malestar no arriba només als estaments acadèmics; la Universitat ha manifestat que els responsables de la modificació dels estatuts començaran immediatament una tanda de converses amb entitats polítiques, socials, culturals, etc., per tal de donar a conèixer els continguts d'aquests canvis. Alguns grups, però, s'han avançat i ja han fet públic el seu descontentament, tant amb el procediment com amb el contingut de les reformes proposades. A finals de la setmana passada Acció Cultural del País Valencià emetia un comunicat en el qual feia explícit el seu desacord. El seu secretari general, Eliseu Climent, puntualitzava que no estava tan preocupat pel nom de la llengua com per l'actitud que trobava en els impulsors de la iniciativa, i afegia: "Un poble com el valencià, en la situació en què es troba actualment, sols pot sobreviure com a poble si supera la legalitat: si avui el català està a l'escola (i disposa d'una llei d'ús i ensenyament), si els valencians podem veure TV3 (i com a conseqüència també Canal 9) és perquè en el seu moment i des de diversos angles de la nostra societat s'ha forçat la legalitat i s'ha

actuat amb uns objectius que van per damunt de l'adaptació a la realitat'. Aquesta excusa tan utilitzada, la d'adaptar-se a la realitat, sense fer cap esforç per superar els impediments, és una idea suïcida per al nostre poble."

El comunicat d'ACPV arribava un poc després del que havia elaborat Esquerra Unida del País Valencià. Aquest partit, en carta adreçada al rector i signada pel diputat autonòmic i responsable de política institucional Pasqual Mollà, després d'expressar la seua preocupació pel contingut de les reformes, manifestava: "Les Universitats, en ús de la seua autonomia i dels seus principis científics i democràtics, són les institucions dipositàries en grau màxim de l'autoritat que proporciona la investigació i el coneixement científic i rigorós. Sempre i a tot arreu des d'aquestes institucions ha estat i està reconeguda amb claredat i sense metàfores obscurantistes la unitat de la llengua pròpia del País Valencià, Catalunya i les Illes Balears, anomenada llengua catalana, i no sembla justificat ni raonable que una entitat com l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, que depèn directament de les universitats del País Valencià, siga aliena a aquesta realitat". Per la seua banda, Pere Mayor, secretari general d'Unitat del Poble Valencià, indicava: "No donarem suport a cap iniciativa que pugui afavorir la secessió lingüística, tot i que és necessària una entitat de referència per a la llengua que ara no existeix".

El conflicte lingüístic que els sectors de l'extrema dreta franquista es van inventar durant l'etapa de la transició i que els poders autonòmics, en mans del PSOE, no han solucionat mai des de la còmoda majoria absoluta que han tingut, continua, doncs, viu. Ara, de la mà de la Conselleria de Cultura i del rectorat de la Universitat de València, dirigit per Ramon Lapiedra, i els departaments de català de les tres universitats valencianes adés esmentades, torna a ser motiu de debat polític i social i ha arribat on mai ho havien aconseguit els seus promotors, a la Universitat.

Jordi Sebastià